

REPORTAGE PALLIATIEVE ZORG

Ongeneeslijk zieke Frans had één wens: zo lang mogelijk thuis blijven

Zo lang mogelijk thuis blijven, was de vurige wens van de ongeneeslijk zieke Frans van Gerwen (86) uit Venlo. Dat lukte tot een week voor zijn overlijden.

VENLO

DOOR KITTY BORGHOUTS

Toen Frans van Gerwen uit Venlo (86) de diagnose darmkanker kreeg, was hij resoluut in twee dingen: hij wilde niet worden geopereerd en hij wilde zo lang mogelijk thuis blijven, bij echtgenote Corrie (79) met wie hij al 59 jaar was getrouwd. „We spraken met elkaar af zoveel mogelijk te genieten van de tijd die we nog samen hadden”, zegt Corrie. „Dat hebben we gedaan. Frans is

thuis kunnen blijven tot een week voor zijn overlijden. Toen ging het niet meer en is hij naar het hospice gegaan. Daar is hij op 11 november overleden.”

Toen Frans in mei vorig jaar de boodschap kreeg dat er een tumor in de dikke darm zat, zei hij meteen dat hij de situatie accepteerde en wilde gaan voor kwaliteit van leven in plaats van kwantiteit, vertelt Corrie. „We hebben nog een heel mooie tijd gehad samen, maar Frans werd natuurlijk wel steeds zieker. Op het laatst lag hij in de woonkamer op bed. We hebben veel gesprekken met elkaar gevoerd

in die laatste fase. Hij was vooral bezorgd of het voor mij niet allemaal te veel werd. Het was zeker niet gemakkelijk, maar we kregen heel veel hulp, zodat ik er niet alleen voor stond.”

Huisarts

Vooraf de huisarts speelde een belangrijke rol, vertelt Corrie. Ze kwam regelmatig langs. De gesprekken gingen over complicaties die er mogelijk gingen komen, over de laatste fase, over euthanasie. „Ze dacht met ons mee, maar was ook helder in haar boodschap hoe

de situatie was. Toen Frans dacht dat hij nog wel 89 zou worden, gaf zij aan dat ze eerder in maanden dacht dan in jaren, en dat we ons daarop moesten voorbereiden. Dat was moeilijk, maar wel fijn dat ze zo eerlijk was."

Het was ook de huisarts die uiteindelijk voorstelde Frans naar het hospice te brengen, omdat het voor Corrie te zwaar werd. Ook schakelde zij de Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) in voor ondersteuning in de periode dat er in het hospice nog geen plek vrij was. Tweemaal per week zou een vrijwilliger Corrie komen ondersteunen, zodat zij haar zinnen kon verzetten door even niet bij Frans te hoeven zijn. „Maar nog voordat er iemand kwam, was er al plek in het hospice. Daar hebben we liefdevol afscheid van Frans kunnen nemen."

Samenwerking

Zoals de laatste levensfase van Frans is verlopen, waarbij zijn vurige wens om zo lang mogelijk thuis te blijven kon worden uitgevoerd, zo gaat het lang niet altijd in de praktijk. De meeste mensen die weten dat hun einde nadert, geven weliswaar aan zo lang mogelijk thuis te willen blijven, maar in de praktijk sterven ze uiteindelijk toch vaak in het ziekenhuis of verpleeghuis. Als vanzelfsprekend worden die zorginstanties vaak ingeschakeld in een

crisissituatie. De mogelijkheden om iemand ook in de zwaarste, allerlaatste fase toch thuis te kunnen laten blijven, blijken nog vrij onbekend, constateert bestuurslid Hans Vlek van hospice Mariaweide in Venlo. „Mensen gaan te laat met elkaar in gesprek over de wensen. Het is belangrijk dat tijdig te doen, want dan is er nog genoeg tijd om daar in een vroeg stadium ondersteuning bij te zoeken. Tijdige zorgplanning, noemen we dat."

Om het vroegtijdig praten over de laatste levensfase te stimuleren, werd vorig jaar een heuse campagne ingezet. Het leverde onder meer de website mijn-laatstelevensfase.nl op. Op de

achtergrond is een aantal bij palliatieve zorg in de regio Venlo betrokken instanties nauwer gaan samenwerken. Ziekenhuis, verpleeghuiszorg, thuiszorg, huisartsen van Cohesie, Humanitas, hospice en VPTZ stemmen hun werkwijze op elkaar af. De campagne rond tijdige zorgplanning lijkt vruchten af te werpen, constateert Vlek: er komen minder mensen in hun laatste levensfase in het ziekenhuis of verpleeghuis terwijl dat hun wens niet was. „Ook de nieuwe spoeddienst die de huisartsen van Cohesie hebben ingesteld voor palliatief terminale zorg is een belangrijke schakel in dat proces", zegt Vlek.

Waardevol

Corrie van Gerwen is blij dat ze heel vroeg in het ziekteproces van Frans al met hem én met de huisarts heeft kunnen spreken over diens naderende einde. Van de VPTZ, die toch al 25 jaar actief is in de regio Venlo, had Corrie nog nooit gehoord, bekend ze. „Maar de huisarts gelukkig wel." Alleen al het intakegesprek dat ze had met coördinator Elly Booyink was heel waardevol. „Het was zo fijn omdat het niet alleen ging over de medische situatie van Frans, maar ook over wat het met mij deed allemaal. Dat voelde als een heel grote steun."

““
We hebben veel gesprekken met elkaar gevoerd in die laatste fase. Frans was vooral bezorgd of het voor mij niet allemaal te veel werd.

Corrie van Gerwen

REAGEREN?

kitty.borghouts@delimburger.nl